

398
ს-926

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია
შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის
ინსტიტუტი

ხელნაწერის უფლებით

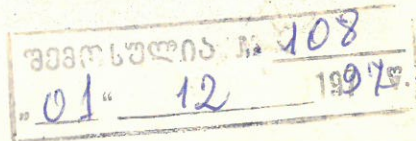
მზია აკაკის ასული სუღაძე

შეღოსვათა პოეტიკა
10. 01. 09 - ფოლკლორი

ავტორეფერატი

ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატის სამეცნიერო ხარისხის
მოსაპოვებლად

თბილისი - 1997

ნაშრომი შესრულებულია შოთა რუსთაველის სახელობის
ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტში

ნაშრომის საერთო დახასიათება

სამეცნიერო ხელმძღვანელი:

კონდო ბარდაველიძე- ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ექსპერტი:

აპოლონ ცანავა- ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი, პროფესორი

ოფიციალური ოპონენტები:

1. როსტომ ჩხეიძე- ფილოლოგიის მეცნიერებათა დოქტორი

2. ქეთევან სიხარულიძე- ფილოლოგიის მეცნიერებათა კანდიდატი

წამყვანი ორგანიზაცია:

სუბხან-საბა ორბელიანის სახელობის სახელმწიფო პედაგოგიური
უნივერსიტეტი

დისერტაციის დაყვა შედგება 1997 წლის 24 დეკემბერს საათზე
შოთა რუსთაველის სახელობის ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის
/P10.01 C# 3 / სადისერტაციო საბჭოს სხდომაზე.

დისერტაციის გაცნობა შეიძლება ქართული ლიტერატურის ინსტიტუტის ბიბ-
ლიოთეკაში მისამართზე: 380008, თბილისი, მ.კოსტავას ქ.15

ავტორეფერატი დაიგზავნა 1997 წლის 24 ნოემბერს

სადისერტაციო საბჭოს სწავლული
მდივანი, ფილოლოგიის

თემის აქტუალობა

ხალხური შემოქმედება ერის თვითმყოფადი სულის, მისი იღუმადი
არსის ემანაციაა, სადაც ხალხის მიერ უშუალოდ, გზნებით, განცდითა და
გრძნობადად შემეყნებული სამყაროა ასახული. იგი განუყოფელია თავისი
ხალხის აზროვნების, სულის ისტორიისაგან. სწორედ ზეპირსიტყვიერებაში
ცნაურდება ერის მსოფლმხედველობა, გრძნობები, ფიქრები, ხშიერი და ვი-
ზუალური შთაბეჭდილებანი, მის მიერ აღქმული გრძნობადი თუ ხილული ქვე-
ყანა, მისი ოცნება და იდეალი. მარადიულისა და შეუცნობელისაკენ გაჭ-
რილი სულის ქროლვა ყველაზე უფრო სრულყოფილად ზეპირსიტყვიერი შე-
მოქმედების უმშვენიერეს და უმდიდრეს პოეტურ სამყაროში პოულობს გა-
მხატვრულბას.

ხალხურ ლექსებში, ზღაპრებში, ლეგენდებსა თუ გადმოცემებში
არსებული ეპითეტები, შედარებანი, მეტაფორები, სიმბოლოები თუ რიტმული
კომპოზიციები ოდითგანვე შეიყვანენ კოდირებულ ინფორმაციას, რომელ-
თა მიღმაც მოიხილება უძველეს ადამიანთა მსოფლმხედველობრივი, ეთიკური
თუ ესთეტიკური პრინციპები.

ხალხური შემოქმედების მშვენიერი და მრავლისმეტყველი ხატოვანი
აზროვნების ერთ-ერთ საუკეთესო ილუსტრაციას წარმოადგენს შედოცებრი.
მის უაღრესად მდიდარ, სპეციფიკური ელფერის პოეტურ სამყაროში ფიგური-
რებს მხატვრული მეტყველების სხვადასხვა სახეები: ეპითეტები, შედარე-
ბანი, გრადაცია, პიპერზოდა, სხვადასხვა სიმბოლურ ნიშანთა მრავალფერო-
ვანი სპექტრი და.შ...

ესაა უცხო განზომილებებთან ნაზიარები პოეტური სამყარო, სადაც
სხვადასხვა მხატვრულ საშუალებათა მეშვეობით შესაძლებელია შეუძარდე-
ლის აღმოჩენა და ირაციონალურის მატერიალური სინამდვილის ფაქტად გა-
დაქცევა.

5851